

Porabje

TEDNIK SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 20. aprila 2023 - Leto XXXIII, št. 16

PRVI SEMESTER NA UNIVERZI V LJUBLJANI

KULTURNI BAZAR 2023
stran 4

FČELE MORAŠ RAD METI
stran 8

PRIPOVEJSTI O SLOVENSKEI KRAJINAJ
stran 9

PRVI SEMESTER NA UNIVERZI V LJUBLJANI

3. oktobra 2022 sem začela študirati na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Preživela sem prvi semester, prvo izpitno obdobje, različne situacije, o katerih se žal nismo učili v srednji šoli. Nikoli se nisem počutila tako grozno, kot pred začetkom študija v Sloveniji. Skoraj nič nisem mogla jesti, nisem mogla spati ... Spraševala sem se samo: »Ali sem se prav odločila? Ali bodo moji kolegi/kolegice, profesorji/profesorice sprejeli dejstvo, da sem iz tujine? Kako bom zmogla rešavati določene probleme?« Potem pa se je začelo. Moje samostojno življenje, kjer do neke mere lahko računam le nase, kjer moram nekatere probleme rešiti že sama in vse te stvari urejati v drugi državi, v drugem jeziku. Ja, težko je bilo. Predvsem prvi mesec, ko sem še zelo težko razumela stvari, skoraj ničesar nisem vedela o univerzi, ljudeh na njej in o Ljubljani. Edina oseba v Sloveniji, na katero lahko vedno računam, je moja sorodnica (očetova teta) Katarina, ki ji bom hvaležna do konca svojega življenja. Pomagala mi je prijaviti se v študentski dom, skupaj z njo sem uredila prijavo začasnega prebivališča, z njo se lahko vedno pogovarjam o določenih problemih, saj natančno ve, s katerimi težavami se človek kot študent/šudentka spoprijema v tujini, in to predvsem v prvem letu.

Prvi semester je bil zelo vznemirljiv, utrudljiv in smešen. Iskreno rečeno, nikoli prej v celem mojem življenju nisem toliko jokala kot v tem semestru, predvsem v prvem mesecu. Na prvih predavanjih sploh nisem razumela snovi, nisem vedela, kje sem in zakaj sem tukaj. Velikokrat sem vprašala (tudi zdaj) moje

kolegice, kaj smo delali pri pouku. Zapiske sem prepisala od kolegic, saj je profesor že zamenjal temo, medtem ko sem uspešno zapisala en sam stavek. Kot enopredmetna študentka imam veliko seminarjev, kjer dobimo različne

Povezovanje z vedoželjnimi gimnazijci ob Dnevu manjšin: Tržnica znanja na Gimnaziji Poljane Ljubljana

seminarske naloge, ki jih potem moramo predstaviti na seminarjih. Tako sem predstavila slovenske manjšinske skupine v Italiji in na Madžarskem, različne slovenske romane ipd. Zelo živčna sem bila pri prvih predstavitvah, strašno je bilo stopiti pred tablo in nekaj predstaviti tistim ljudem, ki se že od začetka svojega življenja učijo in govorijo slovensko. Da sploh ne omenjam profesorjev, ki se s temi stvarmi podrobneje ukvarjajo in jih raziskujejo ... Ja, kar strašljivo je bilo ... Toda na srečo sem vse to uspešno rešila.

K sreči z družbo nisem imela toliko problemov. Nikoli nisem imela takšnih prijateljev in prijateljev kot zdaj. Nekateri so bili že takoj na začetku zelo odprti do mene in zainteresirani zame, za to, kakšno je življenje med manjšino, zakaj sem se odločila, da bom tukaj študirala, itn. Bili so seveda tudi taki, ki so potrebovali malo več časa za sprejemanje dejstva, da sem iz tujine in še

imam težave z razumevanjem stvari, ampak sčasoma, ko smo se veliko bolje seznanili drug z drugim, ni bilo nobenih težav. Če potrebujem kakšno pomoč, lahko računam nanje, pogosto popravim moje seminarske naloge,

učijo me različne slengovske izraze (full = zelo, ziher = gotovo, fertik = konec, špilati = igrati, zrajtaš = spomniš, plac = prostor ...), povabijo me na

S starši in sestro v Ljubljani

žurke ipd. Najraje imam situacije, ko nečesa ne razumem in potrebujem pomoč, oni pa poskušajo biti kreativni in iznajdljivi, da najdejo načine, s katerimi čim bolj razložijo stvari, torej vzamejo stvari zares. Zelo smešni trenutki se izoblikujejo, ampak na koncu vedno razumem stvari in potem nimam nobenih težav pri predavanjih. Ena od mojih

prijateljic, Mija Kramar, ki je tudi študentka slovenistike na Univerzi v Ljubljani, je zelo zainteresirana za pripadnike slovenskih manjšinskih skupnosti, saj je tudi njena sostanova Mira Gabriel predstavnica slovenske manjšine, in sicer v Avstriji. Ko smo praznovali Mijin rojstni dan, sem spoznala Miro, ki je po kratkem pogovoru omenila neko srečanje s pripadniki slovenskih manjšinskih skupin. Tako sem se skupaj z Valentino Novak udeležila dogodka z naslovom Dnevi manjšin: Tržnica znanja na Gimnaziji Poljane Ljubljana. Najprej smo se slovenskim učencem gimnazije malo predstavili in govorili o svojem življenju med manjšino, nato pa je vsak pripadnik dobil posebno mizo, kjer je natančneje odgovarjal na vprašanja dijakov. Slovenci so bili zelo zainteresirani za temo, ogromno so

spraševali in z veliko pozornostjo poslušali odgovore. Bila sem zelo vesela in iskreno rečeno malo presenečena, da so bili tako aktivni, prijazni in pozorni. Mija je takole komentirala dogodek: »Žive naj vsi narodi v pravem pomenu besede, ker geografske meje več kot očitno niso meje našega naroda. Slovenščina in slovenska kultura sta se mi

predstavila v še enem novem vidiku. V sproščenem pogovoru sem odkrila politični vidik jezika, vprašanje pripadnosti, sentimentalno vrednost, ki jo ima govorica tistih, ki so nam ljubi. To je bil dogodek, ki mi je razširil obzorje in pogrel srce«. Preden končam svoj monolog, želim napisati nekaj nasvetov za bodoče študente v Sloveniji:

- Išcite prijatelje, stike, s katerimi boste preživeli svoje najlepše trenutke in težja obdobja.
- Nikoli se ne sramujte, da ste iz zamejstva. Poreklo ne določa, kakšni ste v resnici.
- Ne obupajte pri prvih neuspehih.
- Uživajte študentska leta, zbirajte spomine in doživetja. Že zdaj bi pa rada napovedala, da bova enkrat v septembru v Porabju skupaj s Kristóфом, ki obiskuje tečaj slovenščine v Ljubljani, o tem malo podrobneje govorila in predstavila različne koristne stvari, ki jih mora poznati vsak, če želi študirati v Sloveniji (potovanje, življenje v študentskem domu, študentski boni, študentski informacijski sistem (VIS), uporaba slengov, slovenska glasba ipd.), ter seveda o svojih izkušnjah, da s tem malo olajšamo vaše odločitve o študiju v Sloveniji. Seveda naju lahko, če imate kakršna koli vprašanja, kadar koli poiščete. Še enkrat se želim zahvaliti Katarini za vso pomoč, enako predsednici in delavkam Zveze Slovencev na Madžarskem, brez katerih nikoli ne bi bila tukaj – ter seveda svojim staršem in starim staršem, ki so me vedno podpirali in me nikoli niso pustili same pri težkih odločitvah. Lepo se imejte in študirajte v Sloveniji!

Dóra Doszpot

Anica Manojlović iz Murske Sobote

Nej je stela titi v varaš

Vüzenek je za nami. In tak se Anica Manojlović iz Murske Sobote zdaj bole s tem, ka bi dajca farbala, spravla z delom na svojom gračenki. Ali prvo

Gda je v srednjo ekonomsko šaulo začnila oditi, so se z držino iz Bogojine preselili v Mursko Soboto, gé so si leta 1971 zazidali nauvi ram. »Zidati

lejt preminaučoga stoletja v soboški knjigarni najšla eno pisalo, tak ka je te pa volau dobila za farbanje dajc. Njene remenke so napravlene v batik tehniki, stera je v Prekmurji najbolje znana v Dobrovnikih: »Moj oča je v tistom tali Prekmurja pobero penenze za elektriko in brodim, ka si je on te tam pogledno, kak delajo remenke. Tam majo bole tradicijo, delajo jih majstrice ljudske obrti, ge sam bole samorastnik.«

Anica Manojlović pauleg črne, rdeče in bele rada nūca ške druge farbe, sploy lilasto in plavo. Gda se navoli enih mint, napravi nauve. Ene so bole moderne, druge tradicionalne. Zanimivo je tudi tau, ka pauleg kokošečih ške goseča in nojova (strucc) dajca nūca. Prva je s svečo delala, zdaj pa zavolo oči ma električ-

fajn dojdoteče in se dajce samo ške zbríše, po tistom pa ške namaže. Prva sva ga müva z mastjauw, salom, mazala, zdaj pa s kozmetič-

»Mlajši sin Jovan je strojni tehnik. On z držino žive na Cankovi, dela pa v Avstriji,« pravi ponosna babica vnukice Inje, stera je zdaj stara šest let.

Gda sta bila z možom Mikijom v Angliji na obiski pri sinej, sta gorziskala tudi erični spomenik Stonehenge. (Kejp: osebni arhiv Anice Manojlović)

vseeno moremo neka rejči o vüzenskih farbanih dajcaj, stere v Prekmurji zovemo remenice ali remenke, napisati. Naša sogovornica je že te, gda je ške mala bila, s svojim očom Jožefom pred vüzenkom furt farbala dajca. »Tau so nej bili kakši preveč komplicerani motivi, bole rauže, mačice in trobentice, hrastov list in podobne reči. Na vsakšo dajce, te smo še nūcali skijano, smo napisali ime tō. Tau smo te k svečanji nesli in smo jih pogeli. Moj oča in ške en pajdaš sta mela eno takše groubo pisalo, te pa si je moj oča zbrodo, ka de dajca z redis perom, tau je takšo, ka ma kruglico na konci, farbo. Te smo črne farbe nej nūcali, samo rdeče,« pove Anica in raztolmači, ka je njeni oča delo kak inkasant, pobero je pejneze za elektriko, pauleg toga pa je biu ške muzikant, tak ka ga je nej bilau dosta doma: »Za vüzenek je te prilika bila, ka je držina vküp bila in smo te dajca farbali. Zatau tō sam mejla té svetek furt rada.«

smo začnili konec junijuša in že septembra smo se selili. Prva smo napravili samo spaudnji tau rama, sledkar, gda sam ges svojo

Anica Manojlović farba dajca v tehniki batik. (Kejp: Silva Eöry)

držino že mela, smo do konca napravili ške gornji tau, v sterom smo te mi živeli, « je raztomačila sogovornica, stera je nej trnok fejt vesela bila, ka so se preselili, vej pa se ji je žitek na vesi bole vido kak v varaši. Njeno tri leta starejšo sestro Štefko, stera se je te že v Maribori šaulivala za leranco, pa je tau nej preveč bantivalo. Po tistom, ka se je nekak navadila na žitek v varaši, je ednauk v začetki devetdesetih

ni posvejt tō. Po tistom, gda dajce vösfuda - prva je tau z lampami delala, zdaj pa ma eno takšo pumpico - ga ške dobro zapere. Gda lüknjico z voskom zadela, vzeme v roke pisalo, tou je mali lijakec, v šteroga vosek notri vleje, in minte gor namala: »Müva z očom sva dajce ške k svečij dejvala, ka se je vosek rastaupo, zdaj pa ges dajce denem v rejdlin, na okauli 130 stopinj Celzija, in te tau

Za remenke ma že več kak 40 mint. (Kejp: Silva Eöry)

nim olijom, ka se te dajce bole svejti.«

Letos ji je nej bilau tak na lejko dajca farbati, vej pa je njeni mauž lani fejt zbetežau in je na žalost konec leta mrau. »Moža Mikija sam spoznala prejk svoje sestre, stera je mela enoga pojba pa je te on, njegov brat, prišo na obisk. Njiva sta bila iz Bosne in sta se v Slovenijo prišla šaulivat, pa sta po tistom tū tudi ostala,« je povedala sogovornica in kujdala, ka sta se jima v zakoni naraudila dva sina, Milenko in Jovan. »Milenko, steri je starejši, se rad steple po svejti. On je inženjer kemijske tehnologije pa se spravla z nafto in plinom. Šaulivo se je na univerzi v Maribori, pa je po tistom brž odišo na tihinsko delat. V Angliji je biu leto pa pau, po tistom šest lejt na Škotskom, zdaj pa žive v Braziliji. Njemi je nikdar nej biu problem vse svoje stvari v dva kufra sklasi pa oditi,« pravi Anica Manojlović, stera je sina že obiskala te, gda je biu v Angliji pa na Škotskom, zdaj pa brodi, ka bi šla ške k njemi v Brazilijo.

Kak sam že na začetki napisala, je pauleg remenk njeno velko veseldje tudi njeni gračenek, na sterom raste, kak pravi sama, vse. »Vsega ne morem pogesti, tak ka dosta vsega te raztalam. Dokejč mo leko delala, mo delala. Tau so geni, tau sam erballa, vej pa je tudi moja mati Marija na gračenki trnok rada delala,« pravi penzionistka in ške kujda, ka rada tudi vöšivavle prcece. Tau jo je navčila njena vogrska sodelavka na soboški firmi Elektro, na steroj je 37 let delala kak knjigovodkinja. »Prcece ne odavlem, tau pajdašicam za kakšo okrauglo obletnico dam v dar. Remenke pa odavlem. V začetki sam odila tudi na senja, recimo na Cankovo na Jožefovo senje, zdaj pa je že skor bole tak, ka küpci mene najdejo. Če kaj ostane, dajca raztalam. Zdaj tak brodim, ka mo vse minte, mam jih okauli 40, napravila in te té remenke dam svoji vnukici, ka de mejla spomin na mene,« je na konci ške pravla Anica Manojlović.

Silva Eöry

PREKMURJE

Svetovni den Romov

8. aprila je svetovni den Romov, steroga so, tak kak že duga lejta, svetili tudi Romi v Sloveniji, gé jih živé okauli 12 gezero. Zgodovina njihovoga bivanja na slovenski zemlji pa glede na zgodovinske zapise sega 500 lejt nazaj. Največ jih živé v Prekmurji, na Dolenjskom, v Posavji in Beli krajini.

Glavna proslava, stero je organizerala Zveza Romov Slovenije (ZRS), je bila v Murski Soboti v Gledališči Park. Po pozdravi soboškoga župana Damijana Anželja, je slavnostni guč mela Tanja Fajon, ministrica za zvūnešnje in evropske zadeve. »Tau je nej samo vaš svetek, tau je svetek vsej nas, steri spodbujamo sožitje in strpnost pa znamo v različnosti prepoznati tudi bogastvo. Kakšna koli diskriminatorsna ali sovražna dela prauti pripadnikom in pripadnicam romske skupnosti so nejdopūstna in morajo biti najostreje obsojena in odpravljena,« je med drūgim pravla Tanja Fajon.

Predsednik ZRS Jožek Horvat Muc je za Slovensko tiskovno agencijo oceno, ka je položaj romske skupnosti v Sloveniji baukši kak v dosta drūgih rosagaj, ške furt pa majo dosta nevol. Dosta je ške takših romskih naselij, stera so komunalno nej vrejdvzeta tak kak bi mogla biti, izzivi so ške pri šaulivanji romske dece in zaposlovanji vōzraščenih Romov. Tūdi direktor urada vlade za narodnosti Stanko Baluh se s temi rečami strinja. Po njegovi oceni bi leko dosta problemov rejšili z nauvim nacionalnim programom ukrepov za Rome za obdobje 2021–2030. Med drūgim načrtūvlejo več pozornosti dati vključevanji romskih mlajšov v predšolsko vzgojo, zaposlovanji Romov pa ške področjoma varnosti in sobivanja v romskih naseljih.

Silva Eöry

KULTURNI BAZAR 2023

Zaposlene v Porabju – višja svetovalka za šolstvo Valentina Novak, vzgojiteljici asistentki Romana Trafela in Andreja Serdt Maučec ter učiteljica razrednega pouka Barbara Horvat – smo se 31. marca 2023 udeležile enodnevnega strokovnega usposabljanja z naslovom Kulturni bazar 2023, ki je potekalo v Cankarjevem domu v Ljubljani. Tokratni jubilejni 15. Kulturni bazar je obsegal bogat program z več kot petdesetimi dogodki na dan, udeleženci pa smo si lahko ogledali in program oblikovali po svojih potrebah in željah; udeležili smo se tistih predavanj, okroglih miz, delavnic, predstavitev, razstav in pogovorov, ki so nam bili najbolj zanimivi in so bili tudi blizu našemu strokovnemu delu na področju vzgoje in izobraževanja.

Kulturni bazar 2023 je bil organiziran skladno z načeli trajnostnega razvoja. V vseh zastavljenih temah smo se poslušalci tako spraševali, kaj je trajnostni razvoj, kako ga razumemo v kulturi in umetnosti, kakšno mesto imata kultura in umetnost pri ustvarjanju trajnostne prihodnosti, kaj je in kaj bo v prihodnje sploh vredno vedeti in znati, kot tudi kaj in kako poučevati za prihodnost. Skozi celotno zasnovan seminar smo lahko vsi udeleženci sledili posebni »Bazarjevi kul-poti«. Ponujeni in predstavljeni so nam bili reklamni plakati, razni pripomočki in didaktične igre različnih kulturnih ustanov iz Slovenije. Po pozdravnem nagovoru je sledilo plenarno predavanje arhitektke in umetnice dr. Polonce Lovšin Ustvarjalnost za trajnostni razvoj. Ne le za dobro ljudi, temveč vsega planeta, na katerem nam je predavateljica predstavila stanje sveta, v katerem živimo, in se dotaknila okoljske krize. Pri iskanju rešitev za uresničitev trajnostnega razvoja sveta, ki največkrat poteka prepočasi,

je predavateljica našla odgovor v umetnosti. Umetnost je po njenem videnju tista, ki lahko razvija kreativne rešitve in imaginarnepredstaveprihodnosti, kar vliva optimizem, ki ga vsi tako zelo potrebujemo. V predavanju nam je govornica predstavila svoje umetniške projekte, v katerih raziskuje drugačne načine sobivanja z naravo. Ideja, ki se krepi, vliva

Sprehod po Bazarjevi kul-poti. Primer ene od dejavnosti v šoli v naravi.

temu, da takšno drevo ponovno zaživi in ozdravi. Gojenje čebel na strehah hiš in stolpnice v mestih lahko poveča pridelek medu tako v mestih kot na podeželju. Ob koncu predavanja pa smo si ogledali videoposnetek še enega od njenih mnogih projektov z naslovom Kaj pravi gozd, ki nosi pomembno človeško sporočilo. Ključno sporočilo trajnostnega razvoja je, da

skupaj, vsi in zdaj, lahko pripomoremo k boljšemu planetu. Naslednja za nas posebno zanimiva predstavitev se je nanašala na vlogo medijev pri učenju za življenje. Hudomušno in razigrano predstavitev sta vodila Neško Smejko in vedoželjna Tisa, voditelja oddaje P kot poklic v Z kot Zofka na RTV Slovenija. Prikazala sta, kako lahko učitelji svoje delo v šoli in v vrtcu popestrimo z različnimi otroškimi oddajami, risankami, pravljičami in radijskimi igrami za otroke. Vse to nam omogoča tudi npr. aplikacija za pametni telefon Živ žav, ki je varno in zabavno »igrišče« za otroke od tretjega do osmega leta starosti. Na ta način lahko otroci ob gledanju zanimivih in ustvarjalnih vsebin postanejo spretni gledalci, poslušalci in bralci, obenem pa si razvijajo spretnosti in širijo obzorja.

Prisluhnili smo tudi predstavitvi Sodelovanje umetnika in vrtca na temo kroženja vode v naravi ter se seznanili z zanimivim primerom dobre prakse v obliki sodelovanja med vzgojiteljico in mamico otro-

ka, ki je umetnica plesalka in koreografinja. Vzgojiteljica in umetnica sta namreč skupaj zasnovali in izvedli interaktivno gibalno delavnico Vodni krog, v kateri so sodelovali otroci in pedagogi. Otroci so lahko skozi različne dejavnosti razvijali osnovne gibalne veščine, sodelovali in zdrav odnos do narave ter si širili ustvarjalni svet.

Vse obiskujoče smo si med pogovorom na poti domov izmenjale vtise s Kulturnega bazarja. V zvezi s pogovorom o temi Družinsko branje – popotnica za vse otroke je Barbara opozorila na pomembno vlogo bralnih spodbud v družini, pa tudi, kako pomembno je, da v vrtcu in v šoli spodbujamo branje pri tistih otrocih, ki doma niso deležni takšnih spodbud. Vse smo se strinjale, da je skupno branje z otrokom neprecenljiva popotnica, ki jo lahko otroku podarimo za vse življenje, in iskrena želja nas vseh je, da bi to popotnico lahko dobil vsak otrok.

Valentina je med drugim izpostavila predstavo s pogovorom Reči reči, ki je potekala v Lutkovnem gledališču Ljubljana ter otrokom inovativno in humorno razpira problematiko ekologije, jih ozavešča o posledicah uporabe plastike ter spodbuja k skrbi za okolje. Predstava je raziskala reči, ki nas obkrožajo v našem vsakdanjiku in v katerih lahko najdemo skrivnostne in zanimive lastnosti plastičnih predmetov ter njihovo vpletenost v človeški vsakdanjik.

Za vse štiri udeležence Kulturnega bazarja je bil izjemna izkušnja, saj smo se z njega vračale obogatene z novimi idejami in spoznanji o kulturno-umetniški vzgoji. Vse to novo znanje in dragocene informacije bomo tako lahko s pridom uporabile pri nadaljnjem delu v vrtcu in šoli.

Besdilo in foto
Andreja S. M.

PISALI SMO PRED 30. LETI

ŽELEZNA ŽUPANIJA

Zapirajo se pošte

V 8. številki časopisa Porabje, stera je vöprišla 22. aprila 1993, je na drugi strani Ernest Ružič pod naslovom SKUPAJ POISKATI IZHOD etak piso o slovenski katedri v Somboteli: »Čeprav je na slovenski katedri Visoke pedagoške šole v minulih enajstih letih diplomiralo okoli petdeset študentov, kar za tukajšnje razmere ni malo, se je ustanova znašla na prelomnici. Kajti v štirih letnikih ima zdaj vpisanih le devet študentov, v prvi letnik pa se lani iz Porabja ni vpisal nihče. Na prvi pogled bi lahko rekli, da je na porabskih šolah dovolj učiteljev z znanjem slovenskega jezika, pa tudi sicer naj ne bi rabili izobražencev z znanjem madžarskega in slovenskega jezika. Vendar je v življenju vseeno drugače, predvsem pa mnogo bolj zapleteno, kot se zdi na prvi pogled. Kajti tako navzven je celo učiteljev dovolj, pa tudi pouk ni tako slab, v resnici pa so rezultati sila, sila skromni. Ne toliko zaradi učiteljev, kot zavoljo narodnostnega šolskega sistema. Kolikšen naj bo v prihodnje delež slovenske katedre v narodnostnem izobraževanju, za zdaj ni nihče ugotavljal. Dejstvo pa je, da si bo katedra morala poiskati nekatere nove študijske smeri, če želi pritegniti mlade in se s tem ohraniti kot pomembna manjšinska kulturna, izobraževalna in znanstvena ustanova. Že nekaj časa, denimo, razmišljajo o izobraževanju prevajalcev in narodnostnih novinarjev.

Kajti prava škoda bi bila, so poudarili tudi na pogovoru med vodstvom katedre in slovenskim veleposlanikom na Madžarskem Ferencem Hajósem, da bi za tako pomembno ustanovo ne našli ustrezne rešitve. Toda ne na umeten način, marveč z določeno motivacijo mladim za izobraževanje v slovenskem jeziku. Po besedah veleposlanika Hajósa bi lahko položaj slovenske katedre povezovali tudi z dobrimi stiki med državama, zlasti pa s krepitvijo gospodarskih in drugih vezi, pri katerih je važno znanje dveh ali več jezikov. Ravno v te novejšje tokove se bo morala vključiti slovenska katedra, če se želi ohraniti. V pomoč sta ji lahko tudi mariborska Pedagoška fakulteta, s katero ima dolgoletno in plodno sodelovanje, v novejšem obdobju pa tudi Filozofska fakulteta iz Ljubljane. Pomoč teh dveh ustanov iz matične domovine bi lahko

s pridom uporabili pri prehodu iz višje šolskega na visokošolski študij, za kar imajo podporo domačih univerz.«

V rubriki o Porabskih držinaj pa je Irena Barber pisala o Jožefi Črenki in njegvi ženi Margit: »Vertinja Črenkove držine, Margita je iz Sakalauvec, Jožef pa iz Slovenske vesi. Gda sta se 1965. leta oženila, sta pri Margiti doma živela. Po tistim sta pa v Sakalauvecu izo kupila, sta šla poseba. Tista lejta so se ljudje sploj not spravlali v Varaš. Najbola zatok, ka so fabritje tistoga reda dosta delavcov gor jemale pa zatok tū, ka so šaule tū centralizirali. Sakalauvska šaule je prišla v Varaš.

Etak so Črenkovi 1972. leta odali svojo izo pa so v Varaša stanovanje kupili. Vertinjo Margito pitam, kakšo delo je mela v Varaša? »Dja sam v svojem žitki - od leta 1964 - furt pri AFÉSZ-a bila. Tam sam tajnica.« Edna tajnica - tak pravijo je pamet voditela. Istina je tau? Kak si mogla tak dolgo lejt takšo žmetno delo opravlati? »Rada mam svojo delo. Od Slovincov tak pravijo vsepovedik, ka so flajnsni delavci, najbole nas zatok poštujejo Vaugri. Tau pa, ka edna tajnica žmetno delo ma, je gvüšno. Dja sam že dosta prednjov vözaslūžo. Pa če mi baug zdravdja da, mo eške dolgo mogla slūžiti. Not sam spadnila v tisto generacijo, gde ženskam podugšajo delovni cajt.« Ka pa ti, Jože? Kak si preživo té lejta od 1972. leta tū v Varaši? »Dja sam največ po gostilnaj delo. Dosta dela sam emo z ljudami. Dja sam takše nature, ka sam bole veseli, mam v

sakšoj situaciji vüpanje. Če bi nej emo vüpanje, te slednje 3 lejte bi nej mogoči bijo preživeti.« Zakoj? »1990. apriliša sam daubo srčni infarkt. Kumaj sam se malo gorstepo, gda sam si v tauj leti eške strau (zlomil) nogau. Nakak bi tak mislo, vejpa nogau strejti je gnesden nej takša velka nevola. Pri mena je tau bila. V špitalaj so nika zapravili, pa od tistogamau so me večkrat operirali, tak ka zdaj tak kak leko ojdin.« Ste prajli, ka ste se 72. leta v blok znošili. Zdaj vas pa v ednoj lepoj držinskoj izi najdem. Kak se je pa tau zgodilo? »10 lejt v bloki je žmetno bilau za nas. Mi smo se na vasnici naraudili, k tomi je v bloki kak v vauzi. Dva deteta sva že etoga reda mela, mlajšom je tau tū nej léko bilau.« V vašom žitki ste se že tretjič preselili (költözködtek). Kak je pa tau bilau? Margita: »Jože je küpo tū v Varaša edno ráztrgano izo. Samo me je večer tapelo pogledniti, zatok ka se je bojo, če mo vse vidla, mo taletejla. Tisto izo smo porüšili, smo zozidali edno nauvo. Tū smo vsi radi pa veseli.« Gda sem prišla es k vam, ste mi tak prajli, ka je kaulagvrat vas vse puno Slovincov. Ka vam tau znamanije? Jožef: »Tau je trnok veselo. Mi Slovinci se porazmejmo. Večkrat strašne norije delamo eden nad drugim. Nistarni drugi bi tau nej porazmeli. Večkrat spigémo kakšo kupico vina. Sploj sam rad emo Krajcar (Majkovoga iz Verice) možaka, šteri so žau, mrli. Sploj dober, razmejni pa dobre volé človek so bili. Moj sausad. Tū, paulag živé njigvi sin tū, iz Števanovec Šatjini, z Gorenjoga Senika Čukovi pa tak tadala. Tak leko povejmo, ka se doma čütimo. Istina, ka mi z drügi mi tū nikše nevaule nej mamo, dapa domanji je domanji. Materna rejč je materna rejč.« Nistarni, če so kama prišli, so sé nej daleč po tistim tak držali, ka prej oni več ne vejo slovenski. Ka mislita vüva od toga? Margita: »Šteri se tak drži, ne more čeden biti. Človek svoj materni gezik ne pozabi nigdar nej.« Prajli ste, ka mate mlajšje tū. Ka je pa z njimi? Znajo oni kaj slovenski? Margit: »(H)či je vzgojiteljica (óvónó) na Črejpniki v vrtci. Ona je že 27 lejt stara. Sin je 19 lejt star. V Varaša na placu (tržnici) dela. Obadva razmejta slovenski, če že rejsan ne gučita.«

Vküppobrala Silva Eöry

V cejløj Železnøj županiji malo več kak trideset poš ostane, drüge se zaprejo, ne splača se, ka bi je odprejte meli. Že dotejgamau ji je nej dosta bilau, vseküp samo 76, s tauga sedem v Somboteli. Uradno je tak, ka v vsej tisti vasaj, gde menja lüstva žive kak 1500, se pošta zapre, samo te nej, če občina (önkörmányzat) pokrije ceringo za delovanje. Depa taši vasi dosta nede, zato ka občine že zdaj mali proračun majo, rade so, če s tauga svoje stroške leko pokrijejo. Edno tašo peldo zato že mamo, tau je Črejtник, gde so vküper s sausednim Magyarlakom obranili svojo pošto.

Lani oktobra so po cejløj državi 364 mali poš zaprli zavolo viski energetskei cejn. V Somboteli štiri, Köszegi eno, po vasaj v Želzeni županiji dvanajset. Zdaj še 48 taši mali poš mamo, gde menja kak 1500 lüstva žive, pa tak vögleda, ka se zaprejo tő. Pri nas v Porabji se dve zapreta, edna na Gorenjom Seniki, druga pa v Števanovci.

Človek bi nej mislo, ka tašo se ma zgoditi, pošta je vsigdar bila pa tak smo mislili, ka vsigdar baulde. Ranč zdaj se zapirajo, gda je vse bola moderno, gda vse bola naletja se tanapravi prejk računalnika, gda se z motorom bola naletja pa brž leko pripela. Prvin se je pošta po vasaj pejški nosila od rama do rama, pa v vsikšoj vesi smo meli poštaša, zdaj je že frtau nega. Več deset lejt nazaj v našoj krajini, gde so rami raznok raztraušeni po brgaj, so vönajšli, ka vsikši ram v sredini vesi ali pri poštiji dobi edno poštno ladico, kama se pisma, novine pa vse drügo notrasklade. Tau je en čas funkcioniralo, gda smo člani gratali Evropske unije, te so prajli, ka tašo nega, vsikši domau k rami mora dobiti pošto. Tak je tau šlau cejlak do gnesden, gda so nam na znanje dali, ka pošte goradržati po mali vasaj se ne splača, bola ji dolazaprejo. Tau de najbola za starejšo lüstvo lagvo, steri ne zna jo računalnika nücati, steri vse na čeke (položnice) plačüvajo.

Karči Holec

OD SLOVENIJE...

*Tanja Fajon je obiskala
Etiopijo*

Zunanja ministrica Tanja Fajon se je mudila na tridnevnem uradnem obisku v Etiopiji, najprej se je srečala z zunanjim ministrom Demekejem Mekonenom Hase-nom in ministrom za trgovino Gebremeskelom Chalo. To je bil prvi obisk na ravni zunanjih ministrov in pomemben korak pri krepitvi dvostranskih odnosov med Slovenijo in Etiopijo. Kot je ministrica spomnila ob začetku obiska, je Etiopija pomembno politično središče in sedež Afriške unije. V prestolnici Adis Abeba bo veleposlaništvo kmalu odprla tudi Slovenija. Sicer pa je bil glavni namen njenega obiska krepitev odnosov med državama, po pričakovanjih je bilo v ospredju tudi iskanje podpore za kandidaturo Slovenije za nestalno članico Varnostnega sveta ZN v letih 2024 in 2025.

Tanja Fajon se je srečala tudi z ministrico za ženska in socialna vprašanja Ergogie Tesfaye, s katero sta se dogovorili za sodelovanje pri opolnomočenju žensk. »Za enakost spolov potrebujemo solidarnost med ženskami v svetu,« je ob tem zapisala Fajonova, ki se je sestala tudi s predsednikom komisije Afriške unije Mouso Fakijem in etiopskim premierjem Abiyem Ahmedom. Slednji si želi prenosa znanja iz Slovenije v Afriko. Govorila sta tudi o migracijah in perspektivi mladih na afriški celini. Strinjala sta se, da bi Evropa lahko naredila več, da ljudje, predvsem mladi, ne bi imeli razlogov za odhod iz Afrike. Predsednik vlade Abiy Ahmed pa je poudaril, da Etiopijo zanimajo predvsem prenos znanja in izkušenj na področju kmetijstva in varne prehrane, vlaganja v farmacevtsko industrijo ter vodno energijo. Glede migracij sta se strinjala, da je treba izzive reševati skupaj in pri izvoru ter posebno še mladim zagotavljati varno prihodnost doma.

Pod Srebrnim brejgom ...

... se je nauva bojna za pejeze začnila. Sekulanti za zdravdje so škeli pošteno cejne gor zdignoti. Tau je tisto, ka se plača, ka potejm bole falo vrastvo dobiš pa v špitali aj bi baukši standard emo. Vej se, ka država svoje porcije za zdravdje pobejra. Zvün toga se je v časi »demokracije« eške tau s sekulanti vönajšlo. Povejmo, ka 75% Slovincov pa Sloenk si eške tau kcuji plača. Zvekšoga na mejsec je trbelo 35 evronov plačati. Po nauvom aj bi tau malo prej 45 evronov bilau. Nej trbej dosta računati, ka se brz leko vidi, od kakšni miljonk se pripovejda. Lidge pa so prajli: dojde! Pa nej samo tau, že na velke se protestejra, aj se vse takše dojzapovej. Zatoga volo tö, ka nauve pa nauve afere vsikši den vöpridejo. Ena komisija je nej dugo nazaj šokantno informaci-jo vödala. Vnaugi padarge, zvün svoje službe v državni špitalaj, eške pri privatnikaj delajo. Depa, tam več vör majo, kak pa v svojoj državnoj službi. V dražvni špitalaj se na operacije pa vse takše nebesko dugo čaka. Pri privat padari se vse brz obredi. Depa, tam

Na nacionalnom teveni so tau fotografijo vödali. Una nam vse povej, ka si novinarge pa drugi lidge od vse vküper brodiyo.

plačati trbej. Nej čüdo, ka lidam je rejsan vse više prišlo. Plačaj tū, plačaj tam, vse vküper pa kak zarejzana kokauš vögleda. Že smo neka od toga v vaši na naši novinaj Porabje pisali, depa, nika tak vö ne gleda, ka s tejm smo zgotovili.

Iz vsej nevol, ka trausijo lidi, vsigdar kakša trno dober vic leko vöpride. Najbole friški žma té ma, steri se na velke kaulakvrat pripovejda. Možakar za šankom kak filozof si brodi: »Zdravdje vse bole drago gé, pacin ranč tak. Mesau pa krüj sta drakšiva nigdar nej bila, ka od cigarejlinov pa alkohola sploj ne gučimo. Vse vküper do kraja nestabilno vögleda. Na srečo je moja plača že dugo, dugo gnaka gé. Na, dun neka stabilnoga se leko najde!« Z drugo šalo iz krčme v špital poglednimo. Oča v posteli leži, sin pa čerka ga gledat prideta. Oča trno čemerasti grata: »Zdaj pa dojde! Enajta padari pejeze nositi, ovak nigdar več domau ne pridem!«

Eške tadale pri pejezaj ostanemo. Možakar k direktori pride, vekšo plačo šké meti: »Direktor, tak malo plačo mam, ka ranč se oženiti ne morem.« Direktor se njemi smedje pa povej: »Ej, gnauk svejti mi boš za tau eške hvala pravo.«

Naš Srebrni brejg rad takšne optimistične lidi vidi. Gda vse bole lagvo dé, humor v nji eške itak žive. Eške kak dobro vej, ka v takšni časaj se vsigdar najbaukše šale narodijo. Un bi vnauge šale vedo povedati, če bi gučati vedo.

Miki Roš

IZ NAŠE KÜNJE: ŠKOTSKI KEKSI

Pred par lejтами sam se enoga lejpoga aprilskoga dneva odpravila na počitnice v London. Tisti, šteri živemo v malom kraji, si težko predstav-lamo, kakši je varaš, v šterom živi devet miljaunov lidi (v cejli Sloveniji nas je malo prej dva miljona).

No, ges sam takši varaš doživela. In vidla, ka pomeni, gda je varaš tak velki, ka sam zaranka poglednola skaus okno, pa je bilau venej snejga do kolen, srejdi varaša se je lejvo dež, na drugom konci pa je že sijalo sunce.

S tistoga potovanja po Londoni sam domau prinesla ene ekstra dobre kekse. Dela je firma Walker s Škotske, keksov je pa več fajt, od navadnih pa do takših s čokolado, limono, ingverom (gyömbér) pa še küp drugih. In če te vörvali ali nej, te kekse sam enoga lejpoga dneva najšla v enoj ba-uti v Soboti. Gda sam je zaglednola na polici, sam tak na debeli pogled-nola, ka se me bautoš skoro postrašo, ges pa sam jih zmetala v voziček telko, ka sam skoro spraznila cejlo polico. Znete pa, kakše smo tiste, štere rade pečemo. Če je neka dobro, trbej najti recept, in ges sam najšla recept za dve fajti tej keksov, pa jih zdaj pečem sama. Skoraj vsakši, šteri je kekse probo, je proso recept. Tau vam lejko dosta povej o tom, če so dobri ali nej. No, tem kekso, za štere vam mo gnes ovadila recept, se po angleški pravi Highlanders Shortbread Biscuits. So rahli, ka se fajn topijo v lampaj, pa vseeno fajn hrustlavi. Lejko povem, ka majo v svojom žmaji vse, ka dober keks nūca. Spisani recept je za dvanajst keksov, telko je keksov tüdi v eni škatüli, če je küpite v bauti. Ali sama jih doma delam na zalogo, pa skaus napravim iz pau kile mele. Vi lejko kekse najprle sprobate, ka te vidli, če so po vašom žmaji, te pa te vidli, če te je še delali, pa kelko.

Za 12 keksov te nūcali:

- 100 g putra (naj je fajn zmehčani)
- 50 g cukra v praji
- 100 g gladke mele
- 50 g kukarčne mele (ali pa rižove mele, če jo dobite)
- 50 g rjavoga cukra

Najprle zmiksamo puter pa cukr v praji, te pa damo cuj obej meli. Kda vse sküper zmiksamo, se testau ne držj fküper, zatau ga moremo mi fajn na trdo vküper stisnoti z rokami tak, ka napravimo približno 15 cm rolado (tekerce, rüd). Zavijemo jo v prozorno folijo pa damo v hladilnik za dobro vöro.

Gda vzememo testau iz hladilnika, lejko že začnemo segrejevati redlin na 190 stopinj. Testau skotamo v rjavom cukri, ka se cukr fajn po cejli dolžini gor prime, te pa ga razrežemo na 12 falatov. Kekse zložimo v plej na paper za peči pa jih vrkar še čista malo potrausimo s cukrom.

Pečeni so eške fejst rahli pa se lejko zdrobijo, zatau pazite, kak ji zlagate iz pleja. Dobro jih ohladite, te pa si jih privaušcite ob kakši dobri šalici kave ali čaja.

Če bi radi šteri vidli, po šterom recepti sam jih delala, lejko poglednete posnetek na You tube. Vtipkajte Geoff Cooper Highlanders Shortbread Biscuits, pa si lejko poglednete küjara, kak jih dela.

Na sliki, štero vam davlen cuj k recepti, vidite škatlo od keksov, na tanjeri so pa moji doma pečeni kekxi. Morem praviti, ka je okus skurok kak original. Zdaj pa idem po mojo šalico kafeja, pa odprem posauda, ka me notri že čakajo čista friški kekxi.

Pa dober tek iz naše v vašo künjo!

Simona Rituper

KDOR IMA CVETLICE RAD/STO MA RAUŽE RAD...

Vrt naj bo zanimiv in dišeč vse leto

Vrt naj ne bo samo garanje, pletje, okopavanje, gnojenje, zalivanje, vrt nam naj nam pomeni počitek in užitek. Pri-

bistvo doživljanje vrta skozi mesece. Ljudje se bolje počutijo, če lahko na vrtu posadijo medonosne in dišeče rastline,

vilne sorte, ki se razlikujejo po barvi cvetov, saj se pojavljajo v različnih barvah, beli, vijoličasti, roza, v dvobarvnih oden-

cvetenju. Nekateri strokovnjaki svetujejo, da španskega bezga ne obrezujemo, dokler ne doseže višine od 2,5 do 2,8

Na voljo so številne sorte v različnih odtenkih.

Nekateri nepozabniki cvetijo že v februarju in lepo dišijo.

jetne koticke imejmo, pa naj bo to na balkonu, vrtičku ali velikem zbirateljskem večjem vrtu. Živahen preplet barv poudarja sproščeno poletno

kar občutimo ob določenih vetrovih.

Že spomladi lahko zadiši nepozebnik, v maju nas z vonjem spomni nase španski

kih. Španski bezeg ni občutljiv na boleznin in škodljivce in ga ni treba škropiti s fitofarmaceutskimi sredstvi. Tudi sušo dobro prenaša. Je pa res, da

metra. Obdržimo le tri ali štiri močne, lepo razporejene veje, preostalo šibko in pregosto rast pa izrežemo do osnove. Velike cvetove uporabimo za

Med dišeče grmovnice spada metuljnik ali budleja.

Vrtnica s starinsko obliko cveta z močnim vonjem in bogatim cvetenjem.

razpoloženje. Obilo dela, ki nas čaka prav zdaj spomladi, obrnimo sebi v prid in si ustvarimo rastlinsko razkošje za poletne senčne užitke. Res pa je tudi, da ni vrta brez dela. Seveda si lahko ustvarimo vrt za različne možnosti sprostitev za vso družino. Vrt lahko pomaga izboljšati doživljanje prostega časa. Lahko ponuja sprostitev ob branju, družinskem kosilu, druženju s prijatelji ipd. Namen vrta je, da v njem uživamo in se predajamo lepotam posajenih rastlin. Rastlinje na vrtu nam mora pričarati letne čase – to je

Zanimiva grmovnica dišečnik. Veliko prej se cvetove zavohamo, kot opazimo cvetove, ker so skoraj neopazni.

bezeg ali majnica. V naših vrtovih je bil v prejšnjih časih bolj razširjen. Na voljo so šte-

ga moramo takoj po cvetenju porezati. Odcvetela socvetja porežemo do osnove takoj po

rezano cvetje v vazi.

Metuljnik je poleti cvetoč grm z dolgimi latastimi cvetovi.

Dišečnik je grmovnica, kjer diši cela rastlina, najbolj pa lubje. Za rast zahteva plesenico. Morda niste vedeli ...

da modre vrtnice ni. Žlahtnitelji so vzgojili le od daleč približno temno modro, v resnici bolj ali manj lilasto. Dlje ko je na soncu, svetlejša postane.

*Besedilo Olga Varga
Fotografije svetovni splet*

... DO MADŽARSKE

Skoraj 40 tisoč pacientov čaka na operacije

Obdobje kovida je zelo negativno vplivalo na čakalne dobe v zdravstvu, po najnovejših podatkih čaka na različne posege več kot 39.700 bolnikov. Največ ljudi še vedno čaka na operacijo sive mreže, na tem seznamu je trenutno 12.800 pacientov, na drugem mestu je endoproteza kolena, na katero čaka 11.700 bolnikov, sledi endoproteza kolka (7400 pacientov). Seznam na čakalnih listah se je podaljšal za 103 odstotke v primerjavi z obdobjem pred kovidom, kar je pripisati tudi reorganizaciji v zdravstvu v kovidnem času. Pred kratkim so v zdravstvu uvedli sistem spodbud za učinkovitost, ki naj bi že kazal rezultate. Januarja in februarja letos so opravili 19 tisoč operacij. Ta številka se že približuje številki istega obdobja v letu 2019 (92 odstotkov).

Papež Frančišek bo obiskal Madžarsko

Po potrjenem programu Svetega sedeža bo papež Frančišek med 28. in 30. aprilom obiskal Madžarsko. Po uradnem sprejemu v petek ob 10.00 in uradni ceremoniji v Aleksandrovi palači na budimskem gradu se bo slabe pol ure pogovarjal s predsednico države Katalin Novák in premierjem Viktorjem Orbánom, nakar se bo srečal z diplomati in predstavniki civilne družbe. Popoldne bo imel pogovore s predstavniki raznih cerkva in semeniščniki. V soboto dopoldne bo na zasebnem obisku pri otrocih Zavoda blaženega Lászla Batthyányja-Strattmanna, nakar se bo srečal z obubožanimi in pribežniki. Kasneje se bo srečal še z mladimi v športni areni Lászla Pappa. Vrhunec njegovega obiska bo nedeljska sveta maša na Kossuthovem trgu, h kateri pričakujejo več deset tisoč vernikov iz vse države. Po maši bo obiskal katedro za informatiko na katoliški univerzi Pétra Pázmánya. Papež Frančišek se bo vrnil v Vatikan v nedeljo popoldne.

FČELE MORAŠ RAD METI

Ana Šamu, po možej Németh, na Židovi živé. Vrkar na brejgi niže kapejle žive z možaum pa s hčerkov, stera zdaj v Budimpešti študira. Pred lejtami sta si zmislila nika pa sta doma na gazdiji začnili delati. Etak

Ana Šamu pravi, da ji ni žau, ka je pistila fabriko, pa dela doma na gazdiji.

bola mirno leko živeta, nej trbej na vöro v službo odti, sama sebi zapovejdata. Delo zato mata zavole, zato ka s fčelami, s prepelicami, z zavci pa s kokauši se spravlati. Zavolo toga bi leko pravo, ka nejmata nej petka pa nej svetka, depa kak je mena Anči pripovedjala, onadva tau z veseljom delata.

- *Anči, kak tau, ka si z možaum z Gorejnjoga Senika, iz tvoje rojstne vesi, sé na Židovo prišla? Tau je fejst lejpo mesto, depa na Gorejnjom Seniki bi gvüšno tö lepau bilau?*

»Te grünt je od moža starišov biu, tü je edna njiva bila, gde so oni pauvali vsefele, pa te so oni tau nama dali. Gda sva se oženila, prvi sedem lejt, sva doma na Gorejnjom Seniki bila pri moji starišaj. Ge bi ostala, samo moj mauž je iz Traušča valaun pa on se je zato trau nazaj v Varaš. Tak sva te na Židovi zidala pa zdaj že petdvajsti lejt tü živeva.«

- *Kelko mlajšov je vas bilau?*

»Mi smo štirge bili, dva brata mam, eden na Dolejnjom Seniki žive, drügi v Budimpešti,

sestra je pa na Rátoti doma.«

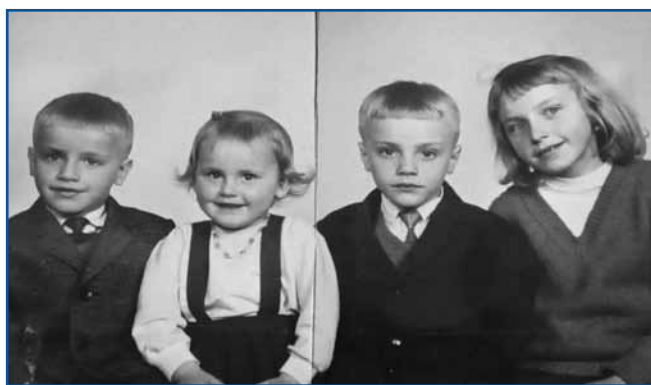
- *Dobro je bilau doma na Gorejnjom Seniki?*

»Preveč je dobro bilau, mi smo tam paulak bili kak k cerkvi tak šauli, bauti pa k kulturnoma dauma tö. Te je mladina

fejst vküpodla, najbola v kulturnom daumi smo se srečali, spejvali pa veselili. Ge sem par lejt spejala v pevskom zbori Avgust Pavel tö.«

- *Dekle, stere so tam kaulak tvoji lejt bile, so doma v vesi ostale ali so odišle kama?*

»Leko povejm, ka sodacke so je vse taodpelali, malokaj je doma v vesi ostalo. Vejš, te je

Brata in sestre, Anči je druga z leve strani.

tak bilau, ka smo mi tü pri meji malo tak nutzaprejt bili, samo med seuv smo bili. Gda so prišli sodacke, te je tau nauvo, drügo bilau, dekle so se spoznavale z njimi, oženile so se pa te so odišle z njimi.«

- *Domanji ledjeni so nej ljubosumni bili?*

»Kaj pa nej, depa ka so mogli, če se je deklam sodak povido, te so odišle.«

- *Gda si vözopodla osnovno šaulo, gde si se tadala včila?*

»Kak tistoga ipa največ dekel, ge sem se tö v židano fabriko glasila. Dobro je bilau tam delati, najbola zato, ka sem tam spoznala svojoga moža. On je mojster biu, gda je mašin stano, te je prišo pa ga je popravo, sledkar že tašoga reda tö prišo, gda je vse vredi bilau.«

- *Kelko lejt si delala v židanoj fabriki?*

»Nej tak dosta, vejn šest ali sedem lejt, zato ka te so go dozaparli. Sledkar, gda je Italijan prejkvzejo fabriko, te sem več nej stejla tam delati pa te tak sem v fabriko Vossen prišla. Potejm je te mala na svejt prišla, te sem tri lejta doma bila, gda mi je porodniška dojpriekla, te sem na pošto šla delat. Zato, ka tašča je že starejša bila, moja mama pa daleč kraj, nej bilau nikoga, sto bi skrb emo hčerko. Tak sem te na varaško pošto üšla delat, z avtonom sem vozila pošto na Rábafüzesi, v Jakabházi pa na

Farkašovci. Že tau je nej bilau leko delo, dapa gda so vönajšli, ka še vcujdobim Žida brejg tö, te sem pravla, ka bola gorpo-vejim.«

- *Ka bilau potejm?*

»Te se doma ostala pa s fčelami sem se začnili spravlati. Tau se je tak začnilo, ka je naš padaš

v Körmendi fčele emo pa mi smo vsigdar od njega kipüvali med. Gnauk je nam pravo, ka on da nam edno družino pa te mo mi tü meli med. Rejsan, dobili smo edno družino, depa

Anči se rada spravla s fčelami, tak misli, ka fčele bole poznajo nas kak mi nji.

potejm smo od leta do leta vsigdar več družin meli.«

- *Lejpo delo je s fčelami se spravlati?*

»Tau je sploj lejpo delo pa samo tak leko delaš, če rad maš fčele. Od fčel se nej trbej bojati, če njim ti nika lagvoga ne včiniš, te one tebe tö nedo bantivale. Ge dostakrat tak čütim, gda z njimi delam, ka one že nas, kak namé pa moža, poznajo.«

- *Tau je rejsan istina, ka fčele tau nejmajo rade, če si s parfumom ali z dezodorom nutpofudjeni?*

»One vse dobro vejo, bola poznajo nas kak bi mislili. Še tau smo vpamet vzeli, če mauž spidje kakkoli malo alkohola, tau že one vpamet zemejo. Zdaj dvej lejta nazaj, ka je moj mauž covid daubo, on še ranč nej znau, ka je betežen, fčela so že znale. Gda je vcüj k njim üšo, vse so ga vküpozškipale. Ge sem tö paulek bila, name ena nej, depa na njem so že vpamet vzele, ka je betežen. Fčele so za

mene čüda, kak one tau vse gorzozidajo, kak delo vövtalgeno majo, kak nazaj domau najdejo, kak med redijo, tau ne moreš vörvati.«

- *Kelko družin mate?*

»Petdeset družin mam na štiri mejstaj, doma, na Gorejnjom Seniki, v Rábakethelyi pa v Máriaujfaluni. Še tau dobro, če bi na ednom mesti bile, te bi zdaj vse fertig bile, zato ka so dobile en beteg pa te tiste stere smo doma na Židovi meli, smo je vse mogli tazažgati. Taši predpisi so, tau je nam veterinar pravo, ka tau moramo včiniti. Tau

je strašno bilau, gda je nutra v panj (kas) zapreš pa siraute vožgeš. Če nazajmislim na tau, še zdaj mi skonze tečejo. Gda smo zgotauvili, te smo edno velko grabo skopali pa smo je nutzakopali.«

- *Kak tau nauro vrejmen vözdržijo fčele, ka nega zime, gda bi pa toplo moglo biti, te je pa hladno?*

»Težko, kak lüstvo, one se ranč tak mantrajo.«

- *Tam si njala službo pa nazaj k naravi si se obrnula, s fčelami se spravlaš, ka fejst rada pa z veseldjom delaš.*

»Tau je rejsan tak, depa zvün toga mi še prepelice držimo za dajca, stere odavamo, zavce mam pa kokauši tö. Zdaj je že rejsan tak, ka nejmamo nej petka pa nej svetka, depa tau radi, veselo pa mirno leko delamo. Nam je tau od vsega več vrejdnó. (Kejp na 1. strani: Z možaum pa hčerko na hčerkinom maturantskom plesi.)

Karči Holec

Od inda v gnešnji čas

PRIPOVEJSTI O SLOVENSKI KRAJINAJ

Škofja Loka, eške itak smo v tom starom varaši, svojo trno poznano legendo ma. Ta se leko na grbi (címer) vidi. Zaprav, grb nam od nje pripovejda.

Ambraham, medved pa zamorec

Prva do legende pridemo, od rejči zamorec nika več povejmo. Indasvejta so lidam, ka črno kaužo majo, zamorec prajli. Tau so tisti lidge, ka so tam za mordjom - za morjem - živeli. Iz toga je rejč zamorec prišla. V slovenskoj rejči se gnes zvekšoga takšnomi človeki črnc pravi. Na, zdaj pa kcu k legendi stanimo.

Davnik je bilau, gda je po Poljanski dolini pūšpek Abraham iz Freisinga ojdo. Kak prejgen cejle doline pa Škofje Loke ranč se je na kontrolo napauto. Je njivi prejgen gospaud prišo, ka pogledne, kak kaj njegvi podaniki delajo, živijo. S seuv je enoga zamorca emo, un njemi je slūžo, dvoro, ga skrb emo. Na toj pauti velki pa lačen med-

živi ostano, zamorci obečo: »Iz tebe takšnoga poznano-ga človeka naredim, ka eške stau pa stau lejt do od tebe

Tak grb Škofje Loke vōgleda. Njivi stari Loški grad nut stodji, v njem pa čaren človek s kraunov na glavej. Vej se, ka črnci ali pa negerge so nej v tom varaši pa njegvoj krajini živeli. Od kejc se je un najšo pa eške krauno na glavej nosi?

pripovejda. Tak je naredo pa zamorec je prišo na grb pūšpekije Freising pa s tejm Škofje Loke.

Legenda nam od toga nika ne povej, če je té črni možakar kakšno ménje emo. Cejla ta pripovejst v sebi dun neka istine nosi. Pūšpek pa tūdi knez Abraham je rejsan po

prausne lidi je ojdo. Tak se je njivo domanjo rejč tō navčo. Vse tau aj bi se tam kaulak leta 1100 godilo. Varaš pa je

Ménje nam pripovejda, ka tau so gospaudje Puštalski bili. Ka bi vse eške bole zapleteno bilau, je brv dva brga

Gnes leko že od mausta gučimo, depa, eške itak ménje Hudičeva brv vala. Kak povejdano, vragej se tau nika nej vidlo. Lidam iz Puštala je velki kvar škeu naprajti. Najprva njim je vnauge korate na njivi brejg reke pripelo. Pravijo, ka vodne ji je paso, večer pa čerko žūpana Puštala zapelavo. Ranč una aj bi svojga očo na tau napelala, aj brv da dojpodrejtji. Depa, pavri so glave na pravom mesti meli. Več koratov je bilau, bole se je v krčmej odavalo, več so ji sami geli. Vrag je trno čemerem biu, eške več koratov se je »skotilo«, lidge iz Puštala so je že ta doj na maurdje ojdlji odavat. Enoga dneva pa so na brv kip svetoga Janeza Nepomuka dali gorpostaviti, aj njivo brv variuje. Vraga nagnauk več samo nej bilau, žūpanova čerka je vnoči mer mejla, korati pa eške gnesden se na talejri domanji lidi leko najdejo.

grb kuman 200 lejt potejm

vkūper zvezala. Toj brvi eške gnesden Hudičeva brv - Vraj-

Oba rama skur gnako lejt na svoji stejnaj nosita. Na levjom kraji Nacetova hiša stodji. Ne vej se, v sterom leti so jo zozidali, depa, nin po leti 1500 že je na brgej v Puštali stala. Vej se pa, gda so jo renoveljrali. V velkoj iži je na roženici leto 1755 nut vrejzano. Za velki varaški ram na pravom kraji, steri ménje Hormanova hiša nosi, nam dokumenti več pripovejdajo. Vej se, ka leta 1511 ga je držina Hormanovi že mejla, je nut živjeja. Po velkom potresi so ga skur na nauvo mogli prejknaprajti. Tau se je leta 1529 zgodilo. Tak so ga na nauvo naredli, kak ga eške gnes leko vidimo. Nacetova hiša je po tejm tō poznana, ka v njoj se leko indašnja črna kūnja vidi. Hormanova hiša pa je po svoji freskaj na fasadi poznana. Na enoj leko svetoga Krištofa vidimo. Ménje Kristoforos zmenūje »tisti, steri nosi«. Leko, ka ranč po tistom, gda se je zemla tak ne velke strausila, so ga dali gornaslikati. Aj sveti Krištof hiše nosi, ka nigdar več se vkūper ne zriūjšjo.

ved njivadva zaodi. Abraham se je trno postrašo, od straja je cejli trdi na mesti ostano. Zamorci je straj nika nej mogo, v roke lok (ij) vzeme pa s puščico medveda buje. Abraham je od sreče, ka je

krajini ojdo, stero je njegva pūšpekija iz Freisinga za svojo mejla. Depa, zatoga volo je prišo, ka cesar ga je iz Bavarske (Bajorország) dau vōodagnati. Dugo je na gradi v Škofji Loki živo, med

Gda od Škofje Loke pripovejdamo, brezi vesi Puštal nikak néde. Tau pa zatoga volo, ka njegvi gospaudje so vcejlak drugi bili. Ja, med Puštalom pa Škofjo Loko je na reki Poljanska Sora granica bila.

ža brv - pravijo. Gvūšno, ka od njega trno stara legenda živé.

Vrag, korati pa eške kaj
Indasvejta so se veški lidge v Škofjo Loko prejk reke z brau-

dom (komp) vozili. Tam so odavali, ka so pripauvali, ka so majstri naprajli. Najbole so po glavnikaj poznani bili. Lidge iz Puštala so več brodari nej škeli plačati, ka ji je prejk vode pelo. Svojo leseno brv so naprajli. Tau pa se vragej nej najbolje vidlo. Zaprav, spoj se njemi je nej vidlo. Gnes v Škofji Loki pa Puštali leko rame najdemo, steri nam od varaški bogati pa bole srmački lidi na vesi pripovejdajo.

Gnes v Hormanovoj hiši lidge živijo. Nacetova hiša je za muzej vōnapravljena. Obej pa rejsan od stari časov pripovejdato. Za tau pa v Škofji Loki velko skrb majo, ka zgodovina med lidami ostane. Ranč tak je tadale po pauti iz Poljanske doline v eno drugo dolino.

Selška dolina

ménje po vesi Selca nosi. Za domanje lidi od inda so prajli: »Zemla njim je sveta, lūbezen do nje pa globka.« Ranč iz te vesi je velka pomauč med pavri poznana. Gda je steroj gazdiji bole lagvo šlau, druge so njoj na pomauč skočile. Iz toga je kmejčka zadruga (gazdaszövetkezet) vōprišla. Nej glavaške, pavri sami so se tak organizeljrali. Zemla pa je nisternim v dolini eške neka drugo, nej samo pav, davala. Ménje maloga varaša Železniki vse povej. Ja, na velke se je železo »delalo«. Samo nut v nejgvo gedro trbej poglednoti pa tau se leko vidi.

Selška dolina pa eške dosta kaj ma za pripovejdati. Od toga pa kaj več drgauč vōovadimo. (Kejp na 1. strani: Stara fužina, iz stere je žerdjavo železo vōteklo, nas nazaj v stare čase pela. Vej se, ka organizeljrano so s tejm delom davnoga leta 1277 začnoli, gda je cesar patent za »delanje« železa vōdau.)

Miki Roš

ODIŠLA SVA V VARAŠ VÖRO GLEDAT

Če má človek štiri slobaudne dni, kak koli je trüden, ne more skaus samo doma sejti ali pa v gračenki okapati. Zatok sva se s padašom že na sreji marciuša odlaučila, ka se med vüzenskimi svetkami napautiva nekam nej

Včasik sva na pamet vzela, ka je tau nej zaman drügi najvejši avstrijski varaš, zidine so visike, poti pa šurke. Tisti den se je sé pa tá vozilo dosta autonov in busov, vej je pa veuki petek pri naši sausedaj nej svetek. V Graci živé

neutralni in suvereni rosag. Varaš bi leko dosta-dosta pripovejdo, čüti se na njem, ka je biu gnauksvejta edno od središč veukoga imperija (birodalom). Gda sva se s padašom približavala centri, sva že audaleč vidla grad »Schlossberg«, šteri na 474 mejteraj kralüje nad varašom. Auto sva stela njati s kem bole blüzi staroga mesta, tau se nama je prišikalo v ednoj garažnoj iži pauleg Müre. Te je že sunce tö vöpokukivalo izza oblakov, ulice so se napunile z lidami. Če se je stoj nej šeto ali vozo s piciklinom, je gvüšno sejdo pri ednom stoli na terasi in srebo kapučino. S padašom sva brž najšla tisto djamo v gradskom bregej, v šteroj mali cug vozi najgir mlajše med figurami iz pripovejsti. Vrnau tam se pa leko nutstau-pi v lift, šteri v par sekundaj

Pauleg töрма je na fude igro eden starejši moški, šteri je biu tak veseli, gda sem ma lüčo dva eura, ka se ma je v lampaj pokazalo, ka nema zaub. S padašom sva slobaud vzela od njega in se raj čüdivala panorami: sun-

(mesterséges sziget). Té je kak liki edna kapsula, štera plava na vodej in je z brejgoma povezana z dvöma maustoma. S padašom sva že malo trüdniva gratala od klantivanja, zatok sva na tom »mürskom otoki« spila

Varaška iža z brega Schlossberg – Grac je s svojimi 300 gezero lidami drügi najvejši varaš v Avstriji.

daleč od Sombotela. Kak sva s prstami iskala na napi, sva gorprišla, ka je Grac palajfi tak blüzi kak vogrski varaš Veszprém v drügom pravci. (Tau avstrijsko mesto v slavski rečaj zovéjo »Gradec«, ka znamenüje »mali grad« ali »mali varaš«. S toga je prišlo nemško ime »Graz«, šteroga so prejkvzela drüga evrop-ska lüstva tö.)

Za datum sva odebrala veuko soboto, v čertek po (slejd-njoj) večerdji pa je telefon eške itak kazo, ka de v glavnom varaši avstrijske Štajerske v soboto mráz pa dež. V pau edenajstoj večer sem zatok brž piso padaši, aj se pakiva, vej so pa plani ovaški gratali: moreva vöponücati toplejši pa bole süji petek.

Že na vogrsko-avstrijskoj grajnci pri vesi Bucsu nama je bilau malo špajсно, ka vaf-tiva sodak, istina, ka nama je samo majutno z rokauv. Odlaučila sva se, ka nédeva gor na avtocesto, raj va se pomalek vozila po burgenlandskoj ravéni in štajerski bregaj. Paut je trpela dobri-vi dve vöri, v Grac sva se z menjšoga vrejeka spistila po vauski in krivi poštijaj.

300 gezero lüdi, vrnau telko kak v Ljubljani, in je ranč tak v ednom kotli med bregami, kak slovensko glavno mesto. Na sreji štajerskoga varaša teče reka Müra, od tistec pa prejk Slovenije do rovačke vesi Le-grad, gde se vleje v Dravo.

Zavolo njegve strateške loka-cije so pod Gra-com dostakrat stale tihinske sodačije: leta 1481 na priliko vogrska od krala Matjaša ali na začetki 16. stole-tja celau dvakrat törska. Dvejstau

lejt kisnej se je mogo štajerski varaš prejkdati francus-koma casari Napoleonu, leta 1938 – malo pred Anschluss-om – pa je domanjo lüstvo toplo gorprijalo Adolfa Hitle-ra. Na konci drüge svetovne bojne so v Grac zmarsšerali sovjetski in engliški sodačke, šteri so ostali vse do leta 1955, gda je Avstrija gratala

Simbol Graca je 28 mejterov visiki Vörin törem – človek se leko brž zmejša, kelko je v istini vöra.

odpela turiste gor na grad. Simbol grada in varaša je Vörin törem, šteri je visiki 28 mejterov in je stari venak že sedemstau lejt. Malo je špaj-sen in človek nüca cajt tačas, ka gorpride, zakoj: vöre kaže veuka caigerca, minute pa mala. Tau je prej zatok, ka so bili varašanci bole najgir na vöro, nej pa na minute.

»Mürski otok« plava na vodej od leta 2003 – na sreji má amfiteater, gde leko kaféj tö pigémo.

ce je žareče sijalo na Grac z vsejmi njegovimi eričnimi zidinami. Vidla sva sivo lžo umetnosti, štera vövidi kak eden UFO z dvajsti očami, visiko zidino Pošte, Varaško ižo in katedralo. Z napunje-nov glavauv sva se spistila do po 260 stubaj, ka bi niške nej pravo, ka sva manjas-tiva.

Če sem že piso od nje, mo-rem povödati, ka je Varaška iža pravi kinč Glavnoga trga v Graci. Má edno kupolo in dosta-dosta törmov, v svo-jom kancelaji tam dela žipan varaša. Prejk trga pelajo bejli tramvajge (villamosok), zavolo vüzenskoga senja je biu puni z malimi lesenimi ižami. S padašom sva na pa-met vzela, ka je v Graci sploj dosta kaudišov, šteri stogijo ali sedijo skor na vsakšom kiklej. Eške pod skulpturov »štajerskoga princa«, nadvoj-vode Janeza tö.

Stari varaš Graca je od leta 1999 en tau svetovne erbe UNESCO-na, leta 2003 pa je bilau mesto Evropska pre-stolnica kulture. V tistom leti so držali šest gezero progra-mov in vrnau te so na Müro »gordjali« eden umetni otok

kaféj, ka sva plačala ednoj mladoj Kinejzarkinji, štera je sploj lepau nemški gučala. Nej sva se stela v kmici do-mau voziti, zatok sva se po-dala na slejden špancer po štajerskom metropolisi. Več-krat sva zavinila na levo pa na pravo po drauvni ulicaj, zidine na več štaukov so se nama poklanjale v zadveče-rašnjom sunci. Končno sva najšla gotsko katedralo, šte-ra je ranč tak eden »dragi ka-men na koroni varaša«. Nut sva staučila in brž sva nej razmila, zakoj spejva eden zbor in zakoj odijo vörnische k prečiščavanji. Te sem po-gledno na vöro: tri frtale štiri na veuki petek ...

Grac má dosta slovenski spominov, štere pa škem poiskati, gda drgauč pridem v varaš, ki je dosta več cajta vrejden, kak liki par vör. Vsakšoma leko priporačam, aj si pogledne mesto, štero je živelo inda, živé gnes in de gvüšno eške dugo živelo v bodaučnosti tö.

Eške več: samo malo več kak edno vöro pelanja leži od na-šoga Porabja ...

-dm-

RAZGIBAJMO MOŽGANE

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

				AVTOR: MATIAŠ HLADNIK	SLOVITI NEMŠKI FILOZOF DIALERIK	OSJE GNEZDO	ŠTRAJK	SLABŠA VOLJENA ODEJA, KOČA	NOVATOR, IZUMITELJ	RAVNO- DUŠNOST, BREZBRUJ- NOST	AMERŠKI FILMSKI REŽISER (RIDLEY)
				ANGLEŠKI FILMSKI IGRALEC (BOR)							
				PREBI- VALEC ESTONIJ						8	
				IT. OPTIČNI SEKADATELJ PUCCINI NASYET, POOLIK							
POMOČ: HOŠKINS SCOTT SMIRANT TERI	POTUJOČI GLEDALSKI IGRALEC	TOVOR- NIJAK S KASONOM	ZVEZNA DRŽAVA V ZDA	AMERŠKI IGRALEC (ROBERT DE)	ŽNEC			ENOTA ZA MOČ, W	7		
RAZVITO NEČASTNO DEJANJE				DAVID BOWIE			ČETRT NAVNJI SUKAR, PRIHITI- VIST				
NAŠ POP BAND IZ ILIRSKO BISTRICE						ZGORNJI DEL STOPALA		6		MANUŠA LAJDA ZA PREMOŽNE	TEKMO- VALEC NA SINJSKI ALPI
REKA SKODI MÜNCHEN				KOREJSKI AVTO AMERŠKA IGRALKA HATCHER		4		KULTURNA RASTLINA MAŠČOBA OKOLI LEDVIC			
ČLOVEKU PODOBEN STROJ				5	SREDOZEM- SKI VETER VOJNA ZVAL S KLEŠČAMI						
PEVKA SOKLIČ	9			GLAVNO MESTO ARMENIJE EVA GREEN					HEIDI KLUM		
NAMEN, NARLEP			1			GLAVNO MESTO KALMIKIJ V RUSIJ				SOPHIA LOREN	2
PISec TRACEDIJ, TRAGED						IZDELO- VALEC COREL			3		

Končna rešitev:

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Na povabilo Občine Šalovci in Zavoda za turizem, šport in kulturo Šalovci je Porabski trio Zveze Slovencev na Madžarskem nastopil na prireditvi ob materinskem dnevu, ki je bil 25. marca v Kulturni dvorani v Šalovcih.

MISEL TEDNA

"Ne boj se iti počasi.
Boj se obstati na mestu."

KITAJSKI PREGOVOR

SUDOKU

			2		7			4
	9	7	5			1		
	3						9	
		1	7					
3				1				2
					3	6		
	1						2	
		6			5	7	8	
4			8		1			

OSMEROSMERKA

L	U	K	S	E	M	B	U	R	G
L	B	B	Z	I	R	A	P	H	A
J	U	E	R	M	D	I	E	M	M
U	A	R	N	U	A	L	P	S	S
B	D	G	E	E	S	D	Š	O	T
L	U	A	I	I	T	E	R	F	E
J	B	Z	N	R	A	A	L	I	R
A	L	K	A	N	L	I	V	J	D
N	I	K	O	Z	I	J	A	A	A
A	N	T	J	A	N	U	D	A	M

AMSTERDAM -
ATENE - BRUSELJ -
DUBLIN - DUNAJ -
HELSINKI -
LJUBLJANA -
LUKSEMBURG -
MADRID -
NIKOZIJA - PARIZ -
RIGA - RIM -
SOFIJA - TALIN -
VILNA - ZAGREB

V osmerosmerko je uvrščenih 17 evropskih prestolnic. Besede tečejo naprej in nazaj v vseh osmih smereh: vodoravno, navpično in po diagonalah. Vsaka beseda je vsaj z eno črko pripeta na skupek vseh ostalih besed. Najden element je potrebno v liku in spisku prečrtati. Na koncu bo ostalo še 9 neprečrtanih črk, ki dajo (brane po vrsti od leve proti desni in od zgoraj navzdol) še prestolnico!

Mestna knjižnica Ferenc Móre priporoča v branje

R. KELÉNYI, ANGELIKA: MANNA MARINA

Marina di Natale se zbu-
di v bolnišnici. Presene-
čeno vidi, da so ji obrili
lase, rdeča rana na glavi
pa priča o tem, da je pre-
živela resno operacijo.
Sčasoma se ji zjasni, da
se je je porušilo ne samo
zdravje, ampak tudi celo
življenje. Skoraj z ničle
mora znova začeti, toda
ne obupa, pa čeprav jo
mož zapusti, na starše ni
mogla nikoli računati in
sovraži svoje delo – osta-
la ji je hčerka in zaradi
nje je vsezmogljiva.

Po okrevanju se Marina
s hčerko preseli v slikovi-
to primorsko mesto Anzio.
Od otroštva so jo
privlačili zanimivi okusi,
oboževala je babičina
izjemna peciva, na pamet
je znala povedala re-
cepte, ki so predstavljali
različne kraje sveta in

tako se ji je v glavi poro-
dil načrt o lastni pekarni.
Brez stikov in denarja pa
je to brezupna, neizved-
ljiva akcija ...Toda kmalu
dobi nepričakovano po-
moč, kot da bi ji usoda
priskočila na pomoč. K
sreči ali nesreči se v nje-
nem življenju prikaže
moški, toda Marina mu
ne zaupa. To ni čudno,
saj Domenico iz Francije
ni nihče drug kot starej-
ši brat bivšega moža, s
katerim se ni nikoli sre-
čala. Izgleda, da je cilj
Domenica di Natale, da
bi potegnil Marino izpod
ruševin zasebnega življenja ...

Knjiga je na voljo za izposajo

Margit Mayer, Agota Horvath

Porabje

TEDNIK
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek

Založnik:

Zveza Slovencev na Madžarskem

Za založnika:

Andrea Kovács

Glavna in odgovorna urednica

Nikoletta Vajda-Nagy

Naslov založnika in uredništva:

H-9970 Monošter,

Gárdonyi G. ul. 1.;

tel.: 94/380-767;

e-mail: porabje@gmail.com

ISSN 1218-7062

Tisk:

TISKARNA DIGITALNI TISK D.O.O.

Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Časopis podpirajo: Državna slovenska samouprava,

Urad predsednika vlade, oddelek za narodnosti,

Zveza Slovencev na Madžarskem in Urad vlade RS

za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za

Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR

ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU75

11747068 20019127 00000000,

SWIFT koda: OTPVHUHB

Škofovska maša in blagoslovitev traktorjev v Markovcih

V Markovcih je bila na velikonočno nedeljo, 10. aprila, škofovska maša, združena z blagoslovitvijo traktorjev. Glavni mašnik je bil upokojeni celjski škof Stanislav Lipovšek.

Na povabilo župnika župnije Markovci Dejana Horvata je pri litur-
giji sodeloval cerkveni pevski zbor Zveze Slovencev na Madžar-
skem Števanovci. Kantorsko službo je opravljal Jožef Slaviček.

Ferenc Sütő

ZADNJE SLOVO OD ŽUPNIKA SÖMENKA

Po veliki noči, 11. aprila, so pospremili na zadnjo pot Istvána
Sömenka (1935–2023), upokojenega župnika iz Slovenske vesi,
ki je služboval v Nemesapátiju. Žalna maša za pokojnega župni-
ka je bila v monoštrski cerkvi, maševal je nadškof veszprémske

škofije metropolit György Udvardy. V homiliji je spregovoril o lju-
bezni dobrega pastirja, ki zmaga nad smrtjo, ki je vir duhovni-
kovega poslanstva, in med drugim dejal: »Velikonočna skrivnost
zasije tudi v duhovnikovi službi, v njegovih besedah in v zakra-
mentih, ki jih podeljuje.« Po maši so nekdanjega župnika položi-
li k staršem na pokopališču v Slovenski vesi. Naj počiva v miru.